

CONSULTATIEREACTIE JAARVERPLICHTING GROEN GAS

Inleiding

Gasunie is een netwerkbedrijf voor energie dat zich volop inzet om de transitie van aardgas naar duurzame gasvormige brandstoffen mogelijk te maken. Groen gas levert een onmisbare bijdrage aan een schoon, robuust en gediversifieerd Nederlands energiesysteem, wat wordt gereflecteerd in de ambitie om in 2030 jaarlijks 2 bcm groen gas te produceren in Nederland. Het wetsvoorstel jaarverplichting groen gas zal zorgen voor een stijging van de vraag naar groen gas, waardoor de 2bcm-doelstelling dichterbij bereik komt. Als gevolg van dit wetsvoorstel zien wij nu al een actieve houding van energieleveranciers ten aanzien van groengasproductie.

Wat Gasunie betreft wordt met het wetsvoorstel gebruik gestimuleerd in een sector waar de inzet van groen gas kosteneffectief is, namelijk de gebouwde omgeving en in het bijzonder oude binnensteden en andere gebouwen die niet geschikt zijn voor een andere collectieve verduurzamingsoptie¹. In aanvulling daarop kan worden opgemerkt dat groen gas in combinatie met hybride warmtepompen het mogelijk maakt om verwarming in de gebouwde omgeving volledig duurzaam te maken² en daarmee prima past binnen het ingezette beleid ten aanzien van hybride warmtepompen. Bovendien ligt de infrastructuur er al, waardoor er met relatief kleine investeringen groen gas kan worden getransporteerd. Ook op de langere termijn ziet Gasunie waarde in groen gas voor het gehele energiesysteem, bijvoorbeeld voor het creëren van negatieve emissies door de inzet van groen gas in combinatie met carbon capture and storage (CCS) en om de afhankelijkheid van aardgasimport te verminderen.

Gemengde afvalstromen zijn nodig om aan de verplichting te kunnen voldoen

Groen gas wordt geproduceerd uit biogrondstoffen, vaak reststromen uit bijvoorbeeld de agrarische sector en de voedselindustrie. De hoeveelheid biogrondstoffen is beperkt, zodat het een grote uitdaging zal zijn om het productiedoel te realiseren. Daarom is het essentieel om met een zo breed mogelijke blik te kijken naar de potentiële productie van groen gas uit andere grondstoffen, zoals gemengde afvalstromen. Ook hiervoor geldt dat productie van groen gas pas op gang zal komen wanneer investeerders voldoende zekerheid hebben dat het geproduceerde groene gas ook als zodanig wordt erkend, met name het biogene gedeelte van een gemengde grondstoffenstroom. Het is daarom wenselijk dat het wetsvoorstel voldoende ruimte biedt om, na toekomstige besluitvorming daarover, ook GvO's uit gemengde afvalstromen om te kunnen zetten naar GGE's. Productie van groen gas uit gemengde afvalstromen zal in het algemeen grootschalig plaatsvinden, en afhankelijk van de techniek op hoge druk. Bijkomend voordeel van grootschalige groen gas productie op hoge druk is dat invoeding in het landelijke netwerk eenvoudig te realiseren is, waardoor congestievraagstukken in het regionale net voorkomen kunnen worden.

Inzet op de SDE++ als vangnet is verstandig

Hoewel de SDE++ een belangrijk instrument zal blijven voor investeringen in groen gas, is de SDE++ alleen onvoldoende in staat om voor de exponentiële groei van groen gas te zorgen die nodig is voor 2bcm. De bijmengverplichting zal daarom een essentiële bijdrage leveren aan het behalen van de doelstelling door ervoor te zorgen dat voor producenten een zekere vraag en voldoende betalingsbereidheid vanuit de markt wordt gegarandeerd, waardoor het risico

¹ Maatschappelijke waarde groengas. Casussen voor mobiliteit, industrie en gebouwde omgeving, CE Delft, januari 2022, <https://ce.nl/publicaties/maatschappelijke-waarde-groengas-casussen-voor-mobiliteit-industrie-en-gebouwde-omgeving-2/>

² Volledig duurzaam wil zeggen dat aardgas wordt vervangen door groen gas, waarmee een huis volledig met een combinatie van groene elektriciteit en groen gas kan worden verwarmd.

afneemt en de business case verbetert. Desondanks vindt Gasunie het een goede keuze om de SDE++ als vangnet te handhaven en het mogelijk te maken om op maandbasis te kiezen tussen de verschillende vormen van stimulering. Daarmee wordt het risico voor de producenten maximaal beperkt.

Sturing op basis van CO₂-reductie in de keten past binnen het klimaatbeleid

Gasunie staat achter het voorstel om te sturen op CO₂-uitstoot, omdat hiermee beter wordt aangesloten op de achterliggende klimaatdoelstellingen. Daarnaast zien wij dat het sturen op CO₂ reductie de potentie van groen gas verhoogt. In het geval van monomestvergisting (waarbij niets anders dan mest wordt vergist) zorgt CO₂-sturing ervoor dat de businesscase aanzienlijk verbetert. Tenslotte vinden wij het belangrijk dat door de keuze voor CO₂-sturing wordt aangesloten bij de methodiek in andere Europese landen, met name ook Duitsland, waardoor het risico op export van biogene grondstoffen naar het buitenland aanzienlijk wordt verlaagd.

Uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel

Gasunie en Gasunie Transport Services (GTS) vervullen geen taken op het gebied van de productie en levering van groen gas en zijn als zodanig geen direct betrokkene bij het wetsvoorstel. Wel heeft het wetsvoorstel grote relevantie voor het gastransport in Nederland en daarmee ook voor Gasunie. Het wetsvoorstel zal het aanbod van groen gas doen toenemen. Daar waar het kleinschalig aanbod op lage druk betreft zal invoeding uit kostenoverwegingen meestal in de distributienetten van de regionale netbeheerders plaatsvinden. Op dit moment kan op veel plekken groen gas alleen in het distributienet worden ingevoerd als er op datzelfde moment ook voldoende vraag naar (groen) gas is. Bij onvoldoende vraag zijn aanvullende maatregelen nodig om invoeding van groen gas toch mogelijk te maken, zoals verbindingen tussen distributienetten, invoeding vanuit het distributienet in het landelijke gastransportnet middels verzamelleidingen en/of boosters, of rechtstreekse invoeding in het landelijke net. Vanuit haar maatschappelijke functie zet Gasunie zich samen met de regionale netbeheerders in om ervoor te zorgen dat transportvraagstukken geen belemmering vormen voor de invoeding van groen gas.